

Svensk författningssamling

Förordning

om statligt stöd till avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung

SFS 2024:626

Publicerad
den 23 juli 2024

Utfärdad den 18 juli 2024

Regeringen föreskriver följande.

1 § I syfte att minska nettoutsläppen av koldioxid så att Sverige kan nå de långsiktiga klimatmålen med nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045, för att sedan uppnå negativa utsläpp, får Statens energimyndighet lämna statligt stöd i form av bidrag för att främja avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung. Bidrag ges om det finns medel.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Ord och uttryck

2 § I denna förordning avses med

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung enligt definitionen i artikel 2.24 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor,

bud: ett belopp som motsvarar den ersättning sökanden begär för att avskilja, transportera och geologiskt lagra en viss mängd koldioxid med biogent ursprung, angivet i kronor per ton,

företag i intressegemenskap: företag som är i ekonomisk intressegemenskap enligt 14 kap. 20 § inkomstskattelagen (1999:1229),

geologisk lagring av koldioxid: permanent lagring av koldioxidströmmar som har injekterats i en underjordisk geologisk formation,

koldioxid med biogent ursprung: koldioxid som frigörs vid oxidation av biomassa,

offentligt stöd: statligt stöd och centralt förvaltat unionsfinansiering som avses i artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget,

omvänd auktion: ett urvalsförfarande där det eller de lägsta buden vinner, och

stödbelopp: det belopp, i kronor per ton geologiskt lagrad koldioxid med biogent ursprung, som anges i ett beslut om stöd.

Förutsättningar för stöd

3 § Stöd får lämnas endast i enlighet med Europeiska kommissionens beslut den 2 juli 2024 i ärende SA.107009 (2024/N).

4 § Stöd får lämnas till företag som

1. har de tillstånd som behövs för den verksamhet som genererar koldioxid med biogent ursprung,
2. har påbörjat verksamheten, och
3. samtycker till att uppgifter om stödet offentliggörs enligt kommissionens beslut.

5 § Stöd får inte lämnas till sådana företag i svårigheter som avses i punkt 20 i Europeiska kommissionens meddelande om riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (2014/C 249/01).

6 § Stöd får lämnas för kostnader för investering och drift som avser avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung som genererats från verksamheter i Sverige.

7 § Stöd får inte lämnas

1. för kostnader som avser åtgärder som företaget måste vidta för att uppfylla en skyldighet enligt lag eller annan författning, eller
2. om den verksamhet som genererar koldioxid av biogent ursprung har påbörjats eller ändrats endast i syfte att generera negativa utsläpp.

8 § Stöd får lämnas för högst 15 år från den tidpunkt då koldioxid av biogent ursprung har börjat lagras geologiskt enligt ett beslut om stöd. Stöd får dock lämnas längst till och med 2046.

9 § Stöd får inte lämnas för geologisk lagring av koldioxid av biogent ursprung som syftar till att utvinna råolja, skifferolja eller naturgas.

10 § Stöd för avskiljning, transport och geologisk lagring av sådan koldioxid av biogent ursprung som uppstått vid användning av biobränslen för produktion av el, värme och kyla eller vid produktion av biodrivmedel eller biobränslen får endast lämnas om biodrivmedlet eller biobränslet omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen.

Om det är fråga om användning av fasta eller gasformiga biobränslen för produktion av el, värme eller kyla i en annan anläggning än en sådan som avses i 1 kap. 3 a § lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen, får stöd lämnas även om bränslet inte omfattas av ett hållbarhetsbesked.

Stöd genom omvända auktioner

11 § Vilket eller vilka företag som får stöd avgörs genom en eller flera omvända auktioner som genomförs av Statens energimyndighet.

12 § Statens energimyndighet beslutar om när en omvänd auktion ska utlysas. Myndigheten ska inför varje utlysning fatta beslut om villkoren för utlysningen och hur den omvända auktionen ska genomföras.

13 § Företag får inte samordna sina bud eller på något annat sätt samarbeta i syfte att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen i en omvänd auktion eller på ett sätt som ger ett sådant resultat.

14 § Statens energimyndighet får tillfälligt eller helt avbryta en utlysning av en omvänd auktion, om

1. myndigheten har skäl att anta att företag har samordnat sina bud eller på annat sätt samarbetat under auktionen på ett sätt som avses i 13 §,
2. en oförutsedd händelse inträffar som har stor påverkan på auktionen, eller
3. myndigheten bedömer att den planerade auktionen inte kommer att bidra till syftet enligt 1 § på ett kostnadseffektivt sätt.

Ansökan om stöd

15 § För att delta i en omvänd auktion ska det sökande företaget lämna en ansökan till Statens energimyndighet genom den tjänst för elektronisk ansökan som myndigheten anvisar.

16 § En ansökan ska innehålla uppgifter om

1. sökandens bud,
 2. offentligt stöd som det sökande företaget eller företag i intresse-gemenskap har fått för investering och drift avseende den verksamhet som genererar negativa utsläpp,
 3. annan finansiering eller intäkter som det sökande företaget eller företag i intresse-gemenskap har med anledning av den verksamhet som genererar negativa utsläpp, och
 4. samtliga kostnader för avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung som genererats från verksamheter i Sverige.
- Statens energimyndighet får meddela ytterligare föreskrifter om vad en ansökan ska innehålla.

Genomförandeplan

17 § Tillsammans med en ansökan ska det sökande företaget lämna en genomförandeplan. Planen ska visa hur företaget avser att genomföra avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung på ett sätt som uppfyller de krav som ställs i eller med stöd av denna förordning.

Statens energimyndighet får meddela ytterligare föreskrifter om vad genomförandeplanen ska innehålla.

Prövning och beslut om stöd

18 § Statens energimyndighet prövar frågor om stöd enligt denna förordning.

19 § Vid handläggningen av ärenden om stöd enligt denna förordning ska Statens energimyndighet inte tillämpa 10 och 25 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Uppgifter som ett företag har lämnat i ett ärende får läggas till grund för Statens energimyndighets beslut endast om uppgifterna har lämnats före ansökningstidens utgång.

20 § Statens energimyndighet ska granska och rangordna buden.

Vid rangordning ska ett bud läggas samman med annat offentligt stöd som avses i 16 § 2, uttryckt i kronor per ton lagrad koldioxid med biogent ursprung. Ett bud som tillsammans med annat offentligt stöd och 90 procent av sådan annan finansiering och intäkter som avses i 16 § 3 överstiger kostnaderna för avskiljning, transport och lagring ska inte godtas.

Det stödbelopp som beslutas ska motsvara det eller de vinnande buden.

21 § Stöd lämnas till det eller de företag som i en omvänd auktion anger det lägsta budet eller de lägsta buden enligt den rangordning som avses i 20 § första stycket och i övrigt uppfyller kraven som ställs i denna förordning eller i föreskrifter eller villkor som har meddelats med stöd av den.

22 § I ett beslut att lämna stöd ska Statens energimyndighet ange

1. stödbeloppet,
2. mängden geologiskt lagrad koldioxid som stödet omfattar,
3. mängden koldioxid som stödmottagaren förväntas lagra per kalenderår,
4. storleken på stödet,
5. när stödet ska betalas ut,
6. när lagringen ska ha avslutats, och
7. de ytterligare villkor som behövs för att kraven enligt denna förordning och föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen ska uppfyllas och syftet med stödet enligt 1 § tillgodoses.

Lagring

23 § Lagringen ska ha påbörjats senast tre år från dagen för beslutet enligt 22 §.

Statens energimyndighet får besluta att förlänga tidsfristen med högst två år efter skriftlig ansökan från stödmottagaren. En sådan ansökan ska ha kommit in senast tre år från dagen för beslutet.

Om det finns synnerliga skäl får Statens energimyndighet efter ansökan från stödmottagaren besluta om ytterligare förlängning av tidsfristen.

Skyldighet att lämna uppgifter

24 § Stödmottagaren ska till Statens energimyndighet lämna uppgifter om

1. genomförandet av den avskiljning, transport och geologiska lagring av koldioxid som omfattas av ett beslut enligt 22 §,

2. offentligt stöd och annan finansiering eller intäkter som avses i 16 § 2 och 3 och som inte angetts i ansökan om stöd eller som har tillkommit efter att ett beslut om stöd har fattats enligt 22 §, och

3. samtliga kostnader för investering och drift avseende avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung som genererats från verksamheter i Sverige.

25 § Statens energimyndighet får meddela ytterligare föreskrifter om den uppgiftsskyldighet som avses i 24 §.

26 § Stödmottagaren ska på begäran av Statens energimyndighet lämna ytterligare uppgifter som behövs för uppföljning och utvärdering av stödet.

27 § Den som ansöker om eller har beviljats stöd enligt denna förordning ska så snart som möjligt till Statens energimyndighet anmäla ändrade förhållanden som kan påverka rätten till eller storleken av stödet.

Utbetalning av stöd

28 § Stöd som Statens energimyndighet har beslutat om enligt denna förordning betalas ut efter att den koldioxid som omfattas av beslutet om stöd har lagrats geologiskt.

29 § En begäran om utbetalning av ett beviljat stöd ska lämnas till Statens energimyndighet.

SFS 2024:626

30 § En begäran om utbetalning ska innehålla dokumentation som visar mängden geologiskt lagrad koldioxid med biogent ursprung under det kalenderår som begäran avser.

Statens energimyndighet får meddela ytterligare föreskrifter om den dokumentation som ska lämnas i samband med en begäran om utbetalning.

31 § Utbetalningen ska baseras på det stödbelopp som gäller enligt 22, 34 eller 35 § vid tidpunkten för lagringen.

32 § Utbetalning får inte ske om stödmottagaren eller den eller de som stödmottagaren har anlitat för avskiljning, transport eller geologisk lagring av koldioxid inte hade eller har de tillstånd som behövs för att avskilja, transportera och lagra koldioxid.

Justering av stöd

33 § Om stödmottagaren under ett kalenderår har lagrat mindre koldioxid än vad som anges i beslutet enligt 22 §, ska Statens energimyndighet besluta att justera storleken på stödet så att det motsvarar den faktiska mängden lagrad koldioxid, om stödmottagaren inte kan tillgodoräkna sig en större mängd lagrad koldioxid enligt andra stycket.

Om stödmottagaren under ett kalenderår har lagrat mer koldioxid än vad som anges i beslutet enligt 22 § får den överstigande mängden tillgodoräknas för nästa kalenderår under den period som stödet får lämnas enligt 8 §.

34 § Om stödmottagaren har lämnat uppgifter om offentligt stöd och annan finansiering eller intäkter enligt 24 § 2, ska Statens energimyndighet besluta om ett justerat stödbelopp genom att minska stödbeloppet med

1. värdet av offentligt stöd som avses i 24 § 2 uttryckt i kronor per ton, och

2. ett belopp som motsvarar 90 procent av finansiering och intäkter enligt 24 § 2 uttryckt i kronor per ton.

Statens energimyndighet ska utvärdera hur kostnaderna per ton för avskiljning, transport och lagring som angetts i en ansökan förhåller sig till de kostnader som avses i 24 § 3. Om de rapporterade kostnaderna understiger kostnaderna som har angetts i ansökan med mer än 20 procent, ska Statens energimyndighet besluta att minska stödbeloppet med 90 procent av den del av kostnadsminskningen som överstiger 20 procent.

Om det totala belopp som stödbeloppet ska minskas med enligt första och andra styckena överstiger det beslutade stödbeloppet, ska det justerade stödbeloppet anses vara noll kronor.

35 § Om Statens energimyndighet har minskat stödbeloppet enligt 34 § andra stycket och en senare utvärdering visar att de rapporterade kostnaderna understiger kostnaderna som har angetts i ansökan med mindre än 20 procent, ska Statens energimyndighet besluta om ett nytt stödbelopp som motsvarar det ursprungliga beloppet.

36 § Statens energimyndighet får besluta att stöd helt eller delvis inte ska betalas ut om

1. stödmottagaren genom oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att stödet lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp,
2. stödet av något annat skäl har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta, eller
3. ett villkor för stödet inte har följts.

37 § Ett stöd får inte betalas ut till ett företag som är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen genom vilket ett stöd lämnat av en svensk stödgivare förklarats vara olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Justering av mängden lagrad koldioxid

38 § Statens energimyndighet ska två år efter den tidpunkt då lagringen av koldioxid ska ha påbörjats enligt 23 § utvärdera stödmottagarens lagring i enlighet med den genomförandeplan som avses i 18 §. Om den mängd koldioxid som har lagrats understiger den planerade lagringsmängden enligt genomförandeplanen med mer än tio procent, får Statens energimyndighet besluta att minska den lagringsmängd per kalenderår som beslutet omfattar.

Efter den första utvärderingen ska Statens energimyndighet utvärdera stödmottagarens lagring vart tredje år.

Om Statens energimyndighet har beslutat att minska lagringsmängden enligt första stycket och stödmottagaren senare visar att den kan lagra mer koldioxid, får Statens energimyndighet besluta om en ny lagringsmängd upp till den planerade lagringsmängden enligt genomförandeplanen.

Återbetalning och återkrav

39 § Stödmottagaren är återbetalningsskyldig i den utsträckning ett stöd som betalats ut

1. inte skulle ha betalats ut enligt 36 eller 37 §,
2. inte har utnyttjats, eller
3. inte har använts för det ändamål som det har lämnats för.

På det belopp som en stödmottagare är återbetalningsskyldig för ska ränta betalas från och med den dag som infaller en månad efter det att ett beslut enligt 40 § om återkrav har fattats. Räntan beräknas efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.

40 § Om en stödmottagare är återbetalningsskyldig enligt 39 § ska Statens energimyndighet besluta att helt eller delvis kräva tillbaka stödet tillsammans med ränta. Kravet eller räntan får helt eller delvis sättas ned om det finns särskilda skäl.

Tillsyn

41 § Statens energimyndighet utövar tillsyn över att villkoren för stödet följs. Tillsynen får utövas även efter det att stödperioden har löpt ut.

Uppföljning och utvärdering

42 § Statens energimyndighet ska följa upp och utvärdera de stöd som ges enligt denna förordning. I utvärderingen ska det ingå en bedömning av stödets kostnadseffektivitet.

Statens energimyndighet ska informera Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) om den uppföljning och utvärdering som avses i första stycket.

SFS 2024:626

Bemyndigande att meddela verkställighetsföreskrifter

43 § Statens energimyndighet får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Offentliggörande, rapportering och registerföring

44 § Bestämmelser om offentliggörande, rapportering och registerföring finns i 12 a § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler och i förordningen (2016:605) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler.

Överklagande

45 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut enligt 23, 29, 33–38 och 40 §§ får dock inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 20 augusti 2024.

På regeringens vägnar

ROMINA POURMOKHTARI

Andreas Lindholm
(Klimat- och
näringslivsdepartementet)